

DOI: [10.32702/2307-2105-2019.12.10](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.10)

УДК 657.6:657.44

*Т. О. Меліхова,
д. е. н., доцент, завідувач кафедри облік, аналіз, оподаткування та аудит,
Інженерний інститут ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID: 0000-0002-9934-8722
Ю. О. Балашова,
магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Інженерний інститут ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID: 0000-0002-6778-7448*

УДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*T. O. Melikhova
Doctor of Economics, associate professor
of Accounting and Auditing Department of Engineering
Institute of Zaporizhzhya National University
Yu. O. Balashova
master of Engineering Institute of Zaporizhzhya National University*

IMPROVEMENT OF THE INTERNAL AUDIT OF INVENTORY FOR IMPROVING FINANCIAL SECURITY

Дослідження проблем аудиту виробничих запасів набувають особливої уваги в швидко змінюючому навколишньому середовищі, що впливає на процес аудиту. Важлива роль виробничих запасів для будь-якого підприємства. Під час аудиту встановлюється своєчасність та правильність документального оформлення виробничих запасів, здійснюється перевірка правильності ведення обліку надходження, збереження на складах та відпуск у виробництво виробничих запасів, їх відображення в обліку та у фінансовій звітності.

Авторами статті обґрунтовано мета та завдання проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів, розроблена програма внутрішнього аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. Метою внутрішнього аудиту виробничих запасів є дослідження законності, достовірності, правильності, своєчасності ведення обліку виробничими запасами та відображення їх в звітності.

Загальний план внутрішнього аудиту виробничих запасів складається з етапів: 1) Попередній – ознайомлення з діяльністю підприємства; 2) Фактичний - проведення інвентаризації, перевірка інвентаризаційних описів на відповідність, перевірка правильності результатів інвентаризації; 3) Основний – перевірка відповідності облікової політики вимогам законодавства, перевірка правильності формування вартості виробничих запасів, перевірка витрат, не включених до вартості запасів; перевірка повторної переоцінки запасів, перевірка запасів, які знаходяться (передані) на відповідному зберіганні, перевірка запасів, які знаходяться в дорозі, перевірка руху довіреностей; 4) Заключний - складання аудиторського звіту.

У роботі розроблена програма внутрішнього аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства, яка включає: загальний план внутрішнього аудиту, програму внутрішнього аудиту, робочі документи. Запропонована методика проведення перевірки надасть змогу контролеру охопити всі аспекти обліку виробничих запасів на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку виробничих запасів, вчасно виявити порушення, провести якісний внутрішній аудит та підвищити фінансову безпеку підприємства.

Research on inventory audit issues is receiving particular attention in the rapidly changing environment that impacts and processes audits. It has the important role of inventories for any enterprise. The audit establishes the timeliness and correctness of the documentary inventory of production stocks, checks the correctness of the accounting receipts, storage in warehouses and release the production inventories, their recording in accounting and financial statements.

The authors of the article substantiate the goal and objectives of the internal audit inventory, a programme of internal inventory audit for improving financial security.

The purpose of internal audit of inventories is to investigate the legality, reliability, correctness, timeliness of accounting of production reserves themselves and display them in the accounts.

The general plan of internal audit of inventories consists of stages: 1) Preliminary - familiarization with the activity of the enterprise; 2) Actual - carrying out the inventory, checking the inventory descriptions for compliance, checking the correctness of the inventory results; 3) The main one is revivification of compliance of accounting policies with the requirements of the legislation, verification of the correctness of the formation of the initial inventories, cost verification of costs not included in the original cost of inventories; check re-inventory of stocks, check stocks that are (transferred) on appropriate storage, check stocks that are in transit, check movement of power of attorney; 4) Final - preparation of the audit report.

In this work authors developed the internal audit programme of inventory to improve financial security at the enterprise, which includes: the overall internal audit plan, internal audit programme, working papers, which are used to verify.

The proposed methodology of the audit will allow the controller reaching the all aspects of inventory accounting at the enterprise, to analyze the correctness, timeliness end legality accounting of inventory, to detect breaks, to internal control qualitatively and to rise up the financial security of the enterprise.

Ключові слова: *внутрішній аудит; виробничі запаси; загальний план; програма перевірки; робочий документ; фінансова безпека.*

Keywords: *internal audit; inventory; the General plan; the inspection programme; working document; financial security.*

Вступ. Дослідження проблем аудиту виробничих запасів набувають особливої уваги в швидко змінюючому навколишньому середовищі, що впливає на процес аудиту. Важлива роль виробничих запасів для будь-якого підприємства. Під час аудиту встановлюється своєчасність та правильність документального оформлення виробничих запасів, здійснюється перевірка правильності ведення обліку надходження, збереження на складах та відпуск у виробництво виробничих запасів, їх відображення в обліку та у фінансовій звітності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемними питаннями внутрішнього аудиту виробничих запасів займалися такі вітчизняні вчені: Бескоста Г.М., Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Подмешальська Ю.В., Салига С.Я., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах проведення перевірки. Проте саме питання розробки плану, програми та робочих документів внутрішнього аудиту виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз фінансової безпеки підприємства недостатньо розкрито і потребує подальшого дослідження.

Постановка завдання є удосконалення методичних підходів до проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів для покращення фінансової безпеки підприємства.

Метою внутрішнього аудиту виробничих запасів є дослідження законності, достовірності, правильності, своєчасності ведення обліку виробничими запасами та відображення їх в звітності.

Таблиця 4.
Перевірка правильності результатів інвентаризації ВЗ-2

№	ПІБ матеріальної особи	Найменування матеріалу	Од. вим.	Залишок		Виявленні відхилення			Виправлення, що рекомендуються		
				виявлений у результаті інвентаризації	За даними обліку	Надлишків	Нестач	Природний убуток	Внести в касу за нестачу	Утримати із заробітної плати за нестачу	Зробити пере-сортитцю запасів

Таблиця 5.
Перевірка відповідності облікової політики вимогам законодавства ВЗ-3

Наявність в наказі про облікову політику	Робочого плану рахунків	Класифікації виробничих запасів	Методів вибуття запасів

Таблиця 2.
Програма внутрішнього аудиту виробничих запасів

Процедури аудиту	Мета внутрішнього аудиту	Задачі внутрішнього аудиту	Докази аудиту	Код робочих документів	ПІБ перевіряючого	Термін проведення аудиту
Перевірка інвентаризаційних описів на відповідність	Впевнитись у правильності проведення інвентаризації	Провести інвентаризацію виробничих запасів, перевірити інвентаризаційні описи	Інвентаризаційна відомість, Порівняльна відомість, Наказ на інвентаризацію	ВЗ-1		
Перевірка правильності результатів інвентаризації	Впевнитись у правильності результатів інвентаризації	Визначити результати інвентаризації виробничих запасів	Наказ про створення постійно діючої інвентаризаційної комісії, Рішення за результатами інвентаризації	ВЗ-2		
Перевірка відповідності облікової політики вимогам законодавства	Впевнитись у відповідності облікової політики вимогам законодавства	Порівняти вимоги облікової політики з вимогами законодавства	Наказ про облікову політику, Баланс, Головна книга	ВЗ-3		
Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів	Впевнитись у правильності формування вартості виробничих запасів	Дослідити, які елементи включають до вартості виробничих запасів	Накладні, товарно-транспортні накладні, лімітно-забірні картки, вимоги, накладні на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, картки складського обліку матеріалів	ВЗ-4		
Перевірка витрат, не включених до вартості запасів	Впевнитись у правильності не включення до вартості запасів окремих витрат	Дослідити, які елементи не включають до вартості виробничих запасів	Накладні, товарно-транспортні накладні, лімітно-забірні картки, вимоги, накладні на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, картки складського обліку матеріалів	ВЗ-5		
Перевірка переоцінки запасів	Впевнитись у правильності переоцінки запасів	Дослідити правильність та своєчасність переоцінки запасів	Відомість переоцінки запасів, наказ про облікову політику	ВЗ-6		
Перевірка запасів, які знаходяться (передані) на відповідному зберіганні	Впевнитись у правильності знаходження на відповідному зберіганні запасів	Дослідити правильність та своєчасність оформлення запасів, які знаходяться (передані) на відповідному зберіганні	Накладні, Товарно-транспортні накладні, Договори	ВЗ-7		
Перевірка запасів, які знаходяться в дорозі	Впевнитись у правильності знаходження в дорозі запасів	Дослідити правильність та своєчасність запасів, які знаходяться в дорозі	Накладні, Товарно-транспортні накладні, Договори	ВЗ-8		
Перевірка руху довіреностей	Впевнитись у правильності оформлення руху довіреностей	Дослідити правильність оформлення руху довіреностей	Довіреності, журнал реєстрації довіреностей	ВЗ-9		

Таблиця 6.

Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів ВЗ-4

№	Назва запасу	Витрати, які віднесені до вартості виробничих запасів	Назва документу	№	Дата	Сума, грн

Таблиця 7.

Перелік витрат, не включених до вартості запасів ВЗ-5

№	Назва запасу	Витрати, які не віднесені до вартості виробничих запасів	Назва документу	№	Дата	Сума, грн

Таблиця 8.

Відомість повторної переоцінки запасів ВЗ-6

№	Назва виробничого запасу	Первісна вартість	Балансова вартість	Попередня		Справедлива вартість	Поточна		Чиста вартість реалізації	
				уцінка	дооцінка		уцінка	дооцінка	нова	відхилення

Таблиця 9.

Перелік запасів, які знаходяться (передані) на відповідному зберіганні ВЗ-7

№	Постачальник	Найменування запасу	Одиниця виміру	Кількість	Вартість запасів	Підстава для зберігання	Дата прийняття, № накладної	Місце зберігання	Примітки

Таблиця 10.

Перелік запасів, які знаходяться в дорозі ВЗ-8

№	Постачальник	Найменування запасу	Одиниця виміру	Кількість	Вартість запасів	Дата відвантаження	Дата прибуття вантажу	№ докумету	Примітки

Таблиця 11.

Перевірка руху довіреностей ВЗ-9

№	Залишок на початок	Придбано		Використано		Зіпсовано		Залишок на кінець
		Дата	кількість	Дата	Кількість	Дата	Кількість	

Висновки. У роботі удосконалено методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів, які на відміну від існуючих включають: загальний план внутрішнього аудиту виробничих запасів, програму внутрішнього аудиту виробничих запасів та робочі документи до кожної процедури. Запропоновані документи дають можливість здійснити внутрішній аудит виробничих запасів для покращення фінансової безпеки підприємства. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз, планування та на їх підставі приймати ефективні управлінські рішення.

Список літератури.

1. Макаренко А.П. Аудит : навч.-метод. посібник / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Г. М. Бескоста. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 184 с.
2. Макаренко А.П. Організація і методика аудит : навч.-метод. посібник. / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. – Запоріжжя: ЗДІА, 2015. – 190с.
3. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту виробничих запасів / А.П. Макаренко, Т.Г. Ярданова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – Вип. 2 (11). – Полтава : ПДАА. – 2015. – С. 40-48.
4. Теорія і практика документування в обліку і аудиті : навч.-метод. посібник Ч. 2 / А. П. Макаренко, О. М. Панченко, Л. В. Таратута, Т. О. Меліхова, Л. А. Птіцина ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2011. - 127 с.

5. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства / Т.О. Меліхова // Журнал «Бізнес Інформ». – Харків : ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД «Інжек», 2013. – № 3. – С. 254–258.
6. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку витрат підприємства / Т.О. Меліхова, Г.С. Хайло // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. «Україна-Польща: діалог культур в контексті євроінтеграції», 25-27 вересня 2014 р. : збір. матер. – Запоріжжя: ЗДІА. Том I, 2014. – С. 221-224.
7. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Н.С. Ніколаєнко // Економіка та держава, 2017. – № 1. – С. 51 – 55.
8. Меліхова Т.О. Проблемні аспекти відображення в обліку ТМЦ та обладнання при віднесенні до капітальних інвестицій відповідно до П(С)БО та МСФЗ / Т.О. Меліхова, Т. В. Манойло // Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія «Економіка». – Дніпропетровськ: 2014, Вип. 3. – № 10/1. Т. 22 – С. 158-164.
9. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів до проведення аудиту нарахування та утримання єдиного соціального внеску з підвищення ефективності контролю / Т.О. Меліхова, Т. Віговська // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Луганськ: СХУ ім. В. Даля, 2013. – № 5 (194). – Ч. 1. – С. 126–130.
10. Меліхова Т.О. Обґрунтування амортизаційної політики з метою підвищення прибутковості підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.В. Калюжна // Інноваційна економіка. – 2012. – № 1. – С. 232–237.
11. Меліхова Т.О. Програма аудиту оподаткування заробітної плати підприємства / Т.О. Меліхова, М. Єременко Матеріали XIX Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА «Проблеми економічного розвитку у сучасних умовах» (м. Запоріжжя, 2014р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zgia.zp.ua>
12. [Меліхова Т.О.](#) Розробка програми аудиту касових операцій для підвищення ефективності діяльності підприємства / Т. О. Меліхова, Т. В. Манойло // [Регіональна бізнес-економіка та управління](#). – 2013. – № 2. – С. 97-106.
13. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / Т.О. Меліхова, К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2012. – Вип. 36. – С. 108-116.
14. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві / Т.О. Меліхова, О. Буркова // Економічний аналіз. – 2012. – Вип. 11. – Ч. 4. – С. 257–264.
15. Теорія і практика документування в обліку і аудиті : навч.-метод. посібник Ч. 2 / А. П. Макаренко, О. М. Панченко, Л. В. Таратута, Т. О. Меліхова, Л. А. Птіцина ; ЗДІА. – Запоріжжя : ЗДІА, 2011. – 127 с.
16. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів проведення аудиту власного капіталу з метою забезпечення фінансової стабільності підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.М. Малініна // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – Запоріжжя : КПУ, 2012. – № 6. – С. 144–153.
17. Макаренко А.П. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту звіту про фінансові результати в системі управління економічною безпекою підприємства / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Матеріали тез доповідей Міжнар. наук. – прак. конф. «Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів», 11 листопада 2015 р. – Запоріжжя: КПУ, 2015. – С. 118-120.
18. Макаренко А.П. [Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій](#) / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Економічний вісник Запорізької державної, 2016. – № 6. – С. 164 – 171.
19. Меліхова Т.О. [Розробка програми аудиту податку на прибуток для підвищення фінансової безпеки підприємства](#) / Т.О. Меліхова, М.М. Бикова // Агросвіт, 2017. – № 1-2. – С. 19-25.
20. Меліхова Т.О. [Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства](#) / Т.О. Меліхова, М.Ю. Бойко // Інвестиції: практика та досвід, 2017. – № 1. – С. 34 – 39.
21. Меліхова Т.О. [Розробка програми аудиту екологічного податку для підвищення фінансової безпеки підприємства](#) / Т.О. Меліхова, О.С. Зуб // Ефективна економіка, 2016. – № 12 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=12&y=2016>
22. Меліхова Т.О. Удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ф.О. Гавриленко. Інвестиції: практика та досвід, 2018. - №2. – С. 24–32
23. Меліхова Т.О. Аналіз впливу податкового навантаження на рівень податкової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.В. Троян // Інвестиції: практика та досвід. - 2017, № 20. - С. 33-37.
24. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність : Монографія Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 632 с.
25. Меліхова Т.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз в системі управління фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, І.О. Федоров. // Агросвіт, 2018. – №2. – С. 63–70.
26. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І. Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О. П. Зоря навч. посібник для вчз : [гриф ЗДІА] - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 280 с.

27. Maksymenko I. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine / I. Maksymenko, T. Melikhova // *Baltic Journal of Economic Studies*, Volume 3 Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing", 2017, P. 268-275.
28. Меліхова Т.О. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. / Т.О. Меліхова, А.С. Верьовкіна // *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 24–29. DOI: [10.32702/2306-6814.2019.1.24](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.1.24)
29. Меліхова Т.О. Удосконалення методики аудиту операцій на бюджетних рахунках організації. / Т.О. Меліхова, О.В. Троян, Д.В. Подріз // *Агроекономіка*. 2019. № 1-2. С. 24–32. DOI: [10.32702/2306-6792.2019.1.24](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2019.1.24)
30. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних засад аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством. / Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова, Т.С. Середенко // *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 32–41. DOI: [10.32702/2306-6814.2019.5.32](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.5.32)
31. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, В.В. Височина. *Економіка та держава*, 2018. – № 1. – С. 69–75.
32. Меліхова Т.О. Удосконалення методики внутрішнього аудиту розрахунків з підзвітними особами для підвищення економічної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.А. Лукашова // *Ефективна економіка*. 2019. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826>
33. Меліхова Т.О. Сучасні проблеми обліку дебіторської заборгованості / Т.О. Меліхова, Д.А. Мась // *Соціально-економічний розвиток / Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 18-19 січня 2016 р.* - Т. 2. - Київ: Науково-видавничий центр «Лабораторія думки», 2016. - С. 22-23.
34. Меліхова Т.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту товарів для своєчасного виявлення загроз в системі управління економічної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, К.О. Журавель // *Інвестиції: практика та досвід*, 2019. - № 2. – С. 56–63.
35. Меліхова Т.О. Розробка системи знаків виявлених помилок для удосконалення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками / Т.О. Меліхова, Т.В.Алексютіна // *Економічний форум*. - Луцьк : ЛНТУ, 2013. – С. 391-396.
36. Maksymenko I. Fiscal audit development in the system of budget process management / T. Melikhova, I. Maksymenko, O. Zorya, N. Fatiukha, O. Chumak // *Academy of Accounting and Financial Studies journal*, 2018. – vol. 22, is. 6, 7 p.
37. Макаренко А.П. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник/ А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська, Н.С. Чакалова. – Запоріжжя : ЗДІА, 2018. - 602 с.
38. [Макаренко А. П.](#) Інформаційна база заповнення спрощеної звітності – інструмент управління та фінансової безпеки / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова // [Часопис економічних реформ](#). - 2014. - № 1. - С. 26-32.
39. [Макаренко А. П.](#) Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова // [Економічний вісник університету](#). - 2014. - Вип. 22(1). - С. 85-95.
40. Макаренко А.П. Соціальне страхування: сутність, значення та обліковий аспект / А.П. Макаренко, О. П. Зоря, Т.О. Меліхова, І. Я. Максименко навч. посібник : [гриф ЗДІА]. - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 200 с.
41. Макаренко А. П. Оподаткування в системі обліку : навч.-метод. посібник / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, О. В. Гамова ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2015. - 147 с.
42. Макаренко А. П. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навч. посібник : [рек. вченою радою ЗДІА] / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Н. С. Чакалова ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 260 с.
43. Подмешальська Ю.В. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник/ Ю.В. Подмешальська, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова. - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 400 с.
44. Меліхова Т.О. Удосконалення методики внутрішнього контролю утримань із заробітної плати та нарахувань на Фонд оплати праці / Т.О. Меліхова, І.В. Феофанова, Г.В. Магда // *Економіка та держава*, 2019. - № 1. – С. 89–94.
45. Меліхова Т.О. Документування обліку розрахунків за заробітною платою з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, С. Голубенко // *Складні системи і процеси*. – Запоріжжя : КПУ, 2012. – № 1 (21). – С. 63–67.
46. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства / Т.О. Меліхова // *Журнал «Бізнес Інформ»*. – Харків : ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД «Інжек», 2013. – № 3. – С. 254–258.
47. Салига С.Я. Аудит податків суб'єктів господарювання : Монографія / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 224 с.

References.

1. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), *Audyt [Audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
2. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2015), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
3. Makarenko, A.P. and Yordanova, T.H. (2015), "Development of a program of inventory audit", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 2 (11), pp. 40-48.

4. Makarenko, A. P., Panchenko, O. M., Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti* [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
5. Melikhova, T.O. (2013), "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal «Biznes Inform»*, vol. 3, pp. 254-258.
6. Melikhova, T.O. and Khaylo, H.S. (2014) "Conceptual bases of enterprise cost accounting", *zbirnyk mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Ukrayina-Polshcha: dialoh kultur v konteksti yevrointehratsiyi* [Compilation mother International science-practice conf. "Ukraine-Poland: Dialogue of Cultures in the Context of European Integration"], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine, 25-27 sept, vol. 1, pp. 221-224.
7. Melikhova, T.O. and Nikolayenko, N.S. (2017), "Development of an inventory audit program to increase financial security of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 51- 55.
8. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2014), "Problematic aspects of the registration of the TMC and the equipment when attributed to capital investments in accordance with P (C) BO and IFRS", *Visnyk Dnipropetrovskoho natsionalnoho universytetu. Seriya 'Ekonomika'*, vol. 10/1, pp. 158- 164.
9. Melikhova, T.O. and Vihovska, T. (2013), "Improvement of methodical approaches to audit of accrual and maintenance of a single social contribution for improving the effectiveness of control", *Visnyk Skhidnoukrayinskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalya*, vol. 5, pp. 5 126–130.
10. Melikhova, T.O. and Kalyuzhna, YU.V. (2012), "Substantiation of depreciation policy in order to increase profitability of the enterprise", *Innovatsiyana ekonomika*, vol. 1, pp. 232–237.
11. Melikhova, T.O. and Yeremenko, M. (2014), "Payroll Tax Audit Program", *Materialy XIX Naukovo-tekhnichnoyi konferentsiyi studentiv, aspirantiv i vykladachiv v ZDIA "Problemy ekonomichnoho rozvytku u suchasnykh umovakh"*, [Materials of the XIXth Scientific and Technical Conference of Students, Postgraduates and Teachers at ZDIA "Problems of Economic Development in Modern Conditions"], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
12. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2013), "Development of a Cash Management Audit Program for Enhancing the Company's Performance", *Rehionalna biznes-ekonomika ta upravlinnya*, vol. 2, pp. 97-106.
13. Melikhova, T.O. and Novosolova, K.O. (2012), "Improvement of Documentary Provision of Audit of Payments with Accountable Persons for Quality Inspection", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoyi systemy Ukrayiny*, vol. 36, pp. 108-116.
14. Melikhova, T.O. and Burkova O. (2012), "Development of the program of audit of the efficiency of the use of fixed assets in the enterprise", *Ekonomichnyy analiz*, vol. 11, pp. 257–264.
15. Makarenko, A. P. Panchenko, O. M. Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti*, [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
16. Melikhova, T.O. and Malinina, YU.M. (2012), "Improvement of methodical approaches to audit of own capital in order to ensure financial stability of the enterprise", *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, vol. 6, pp. 144–153.
17. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2015), "Methodological approaches to internal audit of the financial results report in the system of management of economic safety of the enterprise", *Materialy tez dopovidey Mizhnar. nauk. – prak. konf. "Suchasni problemy modernizatsiyi ta strukturnykh transformatsiy ekonomiky Ukrayiny i rehioniv"*, [Materials of Abstracts International sciences – prak conf. "Modern problems of modernization and structural transformations of the economy of Ukraine and regions"], KPU, Zaporizhzhya, Ukraine, 11 nov, pp. 118-120.
18. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016), "Theoretical and methodological foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", *Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6, pp. 164 – 171.
19. Melikhova, T.O. and Bykova, M.M. (2017), "Development of a profit tax audit program to increase the financial safety of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 1-2, pp. 19-25.
20. Melikhova, T.O. and Boyko, M.YU. (2017), "Development of a program for the audit of value added tax to increase the financial safety of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 34 – 39.
21. Melikhova, T.O. and Zub, O.S. (2016), "Development of Environmental Tax Audit Program for Increasing Financial Safety of an Enterprise", *Efektivna ekonomika*, vol.12, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=12&y=2016> (Accessed 10 Dec 2019).
22. Melikhova, T.O. and Havrylenko, F.O. (2018), "Accompanied documenting of the region of rozrakhunkiv with purchases that the deputies of the merit of information about the security", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 24-32.
23. Melikhova, T.O. and Troyan, O.V. (2017), "Analysis of the impact of the tax burden on the level of tax security of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 20, pp. 33-37.
24. Melikhova, T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formirovanye, kontrol', efektyvnist'* [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency], Kherson, Ukraine.
25. Melikhova, T.O. and Fedorov, I.O. (2018), "Internal control of inventory for timely detection of threats in the system of financial security management of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 2, pp. 63-70.
26. Makarenko, A.P. Maksymenko, I. YA. Melikhova, T. O. and Zorya, O.P. (2017), *Derzhavnyy finansovyy kontrol'*, [State financial control], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

27. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017), "Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 3, No. 5, pp. 268-275.
28. Melikhova, T. and Verovkina, A. (2019), "Improvement of checking method of cash assets in national currency", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 24–29. DOI: [10.32702/2306-6814.2019.1.24](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.1.24)
29. Melikhova, T., Troyan, O. and Podriz, D. (2019), "Improvement of the methodology of audit of operations on budget accounts of enterprises", *Agrosvit*, vol. 1-2, pp. 24–32. DOI: [10.32702/2306-6792.2019.1.24](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2019.1.24)
30. Melikhova, T., Chakalova, N. and Seredenko, T. (2019), "Improvement of methodological principles of audit of operations with cash and cash within the bank for improvement of efficiency of business management", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 5, pp. 32–41. DOI: [10.32702/2306-6814.2019.5.32](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.5.32)
31. Melikhova, T.O. and Vysochyna, V.V. (2018), "Development of a program for auditing production costs to improve the financial safety of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 69-75.
32. Melikhova, T. and Lukashova, M. A. (2019), "Improvement of the methodology of accounts internal audit with accountable persons for improving the economic security of the enterprise", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826> (Accessed 16 Dec 2019). DOI: [10.32702/2307-2105-2019.1.30](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.1.30)
33. Melikhova, T.O and Mas, D.A. (2016), "Modern problems of accounts receivable", *Sotsialno-ekonomichnyy rozvytok / Materialy KHKHKHII Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi [Socio-economic development / Materials of the XXXIII International Scientific and Practical ConferenceChernivtsi]*, Naukovo-vydavnychy tsentr "Laboratoriya dumky", Kyiv, Ukraine, 18-19 jan, vol.2, pp.22-23.
34. Melikhova, T.O. and Zhuravel', K.O. (2019), "Methodical approaches to conducting internal audit of goods for timely detection of threats in the system of management of economic security of the enterprise", *Investytsiyyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 56-63.
35. Melikhova, T.O. and Aleksytina, T.V. (2013), "Development of a system of signs of detected errors to improve the audit of payments with suppliers and contractors", *Ekonomichnyy forum*, pp. 391-396.
36. Maksymenko, I. Melikhova, T. Zorya, O. Fatiukha, N. and Chumak, O. (2018), "Fiscal audit development in the system of budget process management", *Academy of Accounting and Financial Studies journal*, vol. 22, pp. 6, 7.
37. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Podmeshalska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2018), *Bukhhaltersky oblik: navch.-metod. posibnyk [Accounting: teaching method. manual]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
38. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Information base for filling in simplified reporting - a tool for management and financial security", *Chasopys ekonomichnykh reform*, vol. 1, pp. 26–32.
39. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Improving accounting records in order to manage the enterprise in a timely manner and monitor its financial security", *Ekonomichnyy visnyk universytetu*, vol. 22(1), pp. 85–95.
40. Makarenko, A.P., Zorya, O.P., Melikhova, T.O. and Maksymenko, I.YA. (2017), *Sotsial'ne strakhuvannya: sutnist', znachennya ta oblikovyy aspekt [Social insurance: essence, value and accounting aspect]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
41. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Hamova, O.V. (2015), *Opodatkovannya v systemi obliku : navch.-metod. posibnyk [Taxation in the accounting system: teaching method. manual]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
42. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), *Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv: navch. posibnyk [Tax planning and minimization of tax risks: teaching. manual]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
43. Podmeshal's'ka, YU., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), *Bukhhalters'ky oblik: navch.-metod. posibnyk [Accounting: teaching method. manual]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
44. Melikhova, T.O. and Holubenko, S. (2012), "Documentation of accounting for payroll calculations in order to strengthen the information security of the enterprise", *Skladni systemy i protsesy*, vol. 1 (21), pp. 63–67.
45. Melikhova, T.O., Feofanova, I.V. and Mahda, G.V. (2019), "Improvement of the method of internal control of deductions from wages and payrolls on the Labor Fund", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 89-94.
46. Melikhova, T.O. (2013), "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal «Biznes Inform»*, vol. 3, pp. 254-258.
47. Salyha, S.YA. and Melikhova, T.O. (2011), *Audyt podatkov sub'ektiv hospodariuvannya [Audit of Taxes of Business Entities]*, KPU, Zaporizhzhya, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 19.12.2019 р.